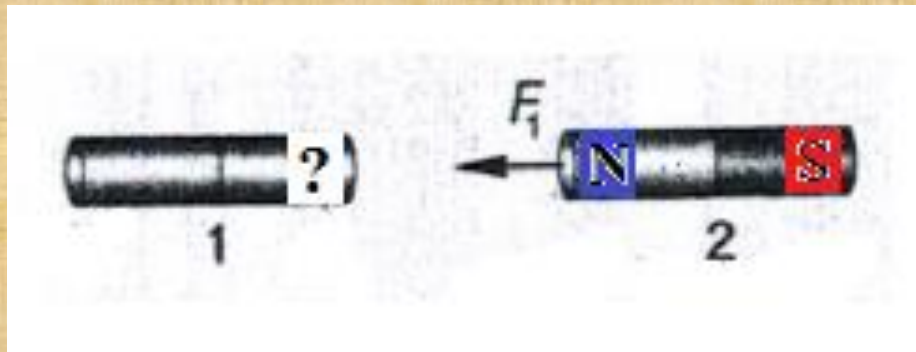

МАГНИТНО ПОЛЕ ВЪВ ВАКУУМ

Лектор: Доц. д-р Т. Йовчева

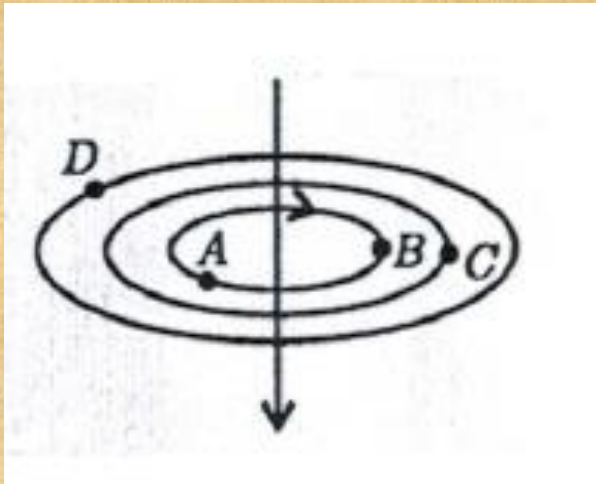
---

1 зад. Магнитът 1 действа на магнита 2 със сила $F_1 = 0,5 \text{ N}$. Определете големината и посоката на силата F_2 , с която магнитът 2 действа на магнита 1. Кой полюс на магнита 1 е насочен към магнита 2?

$$F_1 = F_2 = 0,5 \text{ N}; ? - \text{ южен полюс}$$

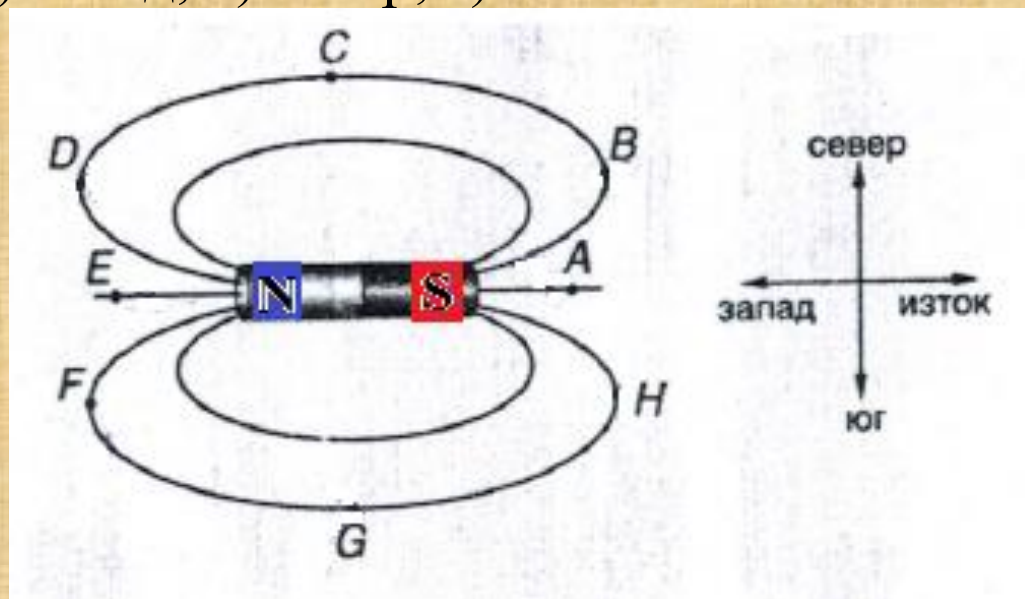
2 зад. В коя точка от фигурата индукцията на магнитното поле на прав проводник, по който тече постоянен ток е най-малка?

$$B = \frac{\mu_0 I}{2\pi R}$$

3 зад. На фигурата са показани индукционни линии на магнитното поле на прав постоянен магнит. В кои точки индукцията на магнитното поле е насочено на:

а) изток; б) запад; в) север; г) юг?

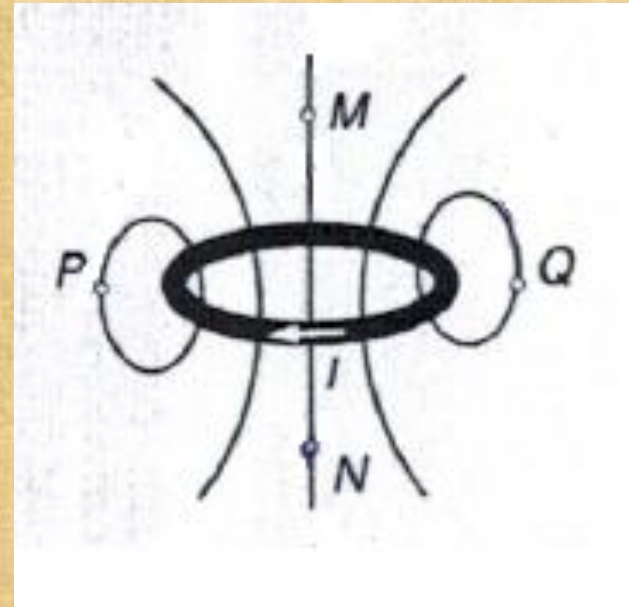

а) С и G; б) А и E; в) D и H; г) В и F

4 зад. На фигурата са показани индукционни линии на магнитното поле на кръгов проводник, по който тече ток I .

а) Определете посоката на магнитната индукция в точките М, N, P и Q.

б) При ток $I = 5$ А индукцията на магнитното поле в точка М е $B_M = 10$ мТ. Колко тесла е индукцията на полето в точка М при ток $I = 6$ А?

а) М, N- надолу, P , Q– нагоре.

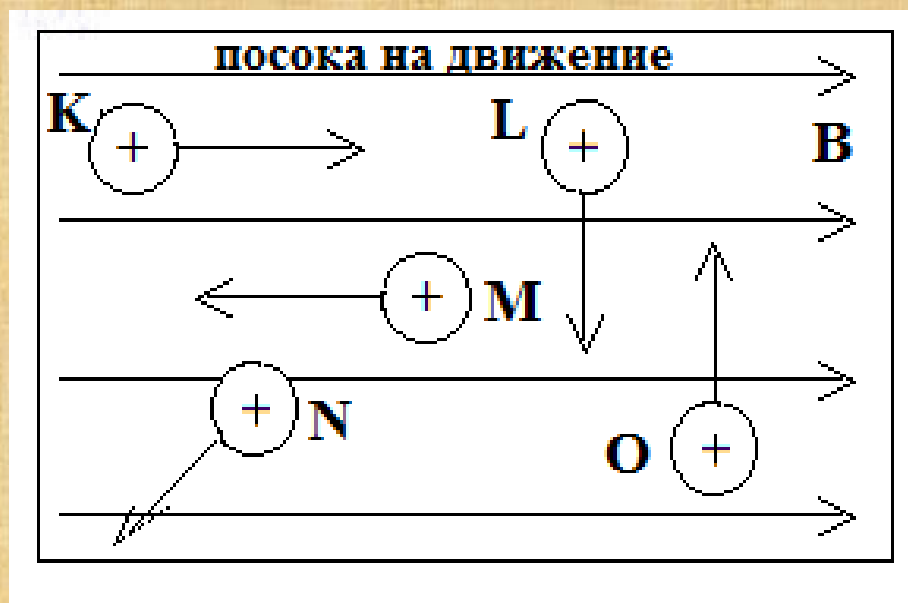
$$B = \frac{\mu_0 I}{2} \frac{a^2}{(a^2 + z^2)^{3/2}}$$

$$\frac{B}{I} = \text{const}$$

$$B_M = 12 \text{ mT}$$

5 зад. На фигурата схематично са показани протони, които се движат в еднородно магнитно поле с еднаква скорост, но в различни посоки. На кои от тях:

- а) действа максимална по големина магнитна сила;
- б) не действа магнитна сила?

а) L и O

б) K и M

6 зад. Електрон се движи със скорост $\mathcal{V} = 5 \cdot 10^6$ m/s перпендикулярно на индукционните линии на еднородно магнитно поле с индукция $B = 0,2$ Т. Определете големината на магнитната сила, която действа на електрона.

$$B = \frac{F_{\max}}{e\mathcal{V}}$$

$$F_{\max} = e\mathcal{V}B = 1,6 \cdot 10^{-19} \cdot 5 \cdot 10^6 \cdot 0,2 = 1,6 \cdot 10^{-13} \text{ N}$$

7 зад. Частица със заряд $q = 2 \cdot 10^{-12}$ С се движи перпендикулярно на индукционните линии на еднородно магнитно поле с магнитна индукция $B = 0,1$ Т. Колко е скоростта на частицата, ако и действа магнитна сила $F_{\max} = 2 \cdot 10^{-13}$ N?

$$v = \frac{F_{\max}}{qB} = 1 \text{ m / s}$$

---

8 зад. Протон се движи със скорост $\mathcal{V} = 2 \cdot 10^6$ m/s перпендикулярно на индукционните линии на магнитното поле на Земята. Колко пъти магнитната сила, която действа на протона, е по-голяма от силата на тежестта? Индукцията на земното магнитно поле е $B = 5 \cdot 10^{-5}$ Т. Специфичният заряд на протона е $\frac{e}{m_p} = 9,6 \cdot 10^7$ C/kg.

$$\frac{F_{\max}}{G} = \frac{e \mathcal{V} B}{m_p g} = \frac{9,6 \cdot 10^7 \cdot 2 \cdot 10^6 \cdot 5 \cdot 10^{-5}}{9,8} \approx 9,8 \cdot 10^8$$

9 зад. По дълъг прав проводник тече ток $I = 5$ А. Колко е индукцията на магнитното поле на тока на разстояние $r = 0,01$ m от проводника?

$$B = \frac{\mu_0 I}{2\pi r} = \frac{4.3,14.5}{2.3,14.0,01} = 1000 T$$

10 зад. Когато по дълго праволинейно нервно влакно преминава токов импулс, на разстояние $r = 1 \text{ mm}$ от влакното е измерено магнитно поле с индукция $B = 1 \cdot 10^{-10} \text{ T}$. Колко е големината на тока?

$$B = \frac{\mu_0 I}{2\pi r}$$

$$I = \frac{2\pi r B}{\mu_0} = 0,5 \cdot 10^{-6} \text{ A}$$

11 зад. Частица със заряд $q = 2 \cdot 10^{-10}$ С се движи перпендикулярно към дълъг прав проводник, по който тече ток $I = 100$ А. Определете големината на магнитната сила, действаща на частицата, когато тя се намира на разстояние:
а) $r_1 = 1$ m; б) $r_2 = 1$ mm от проводника. Приемете, че през цялото време частицата се движи праволинейно и равномерно със скорост $\mathcal{V} = 10$ m/s.

$$F_{\max} = q\mathcal{V}B \qquad B = \frac{\mu_0 I}{2\pi r} \qquad F_{\max} = \frac{q\mathcal{V}\mu_0 I}{2\pi r}$$

$$F_{1\max} = \frac{q\mathcal{V}\mu_0 I}{2\pi r_1} = 4 \cdot 10^{-14} \text{ N} \qquad F_{2\max} = \frac{q\mathcal{V}\mu_0 I}{2\pi r_2} = 4 \cdot 10^{-11} \text{ N}$$

---

12 зад. Два прави успоредни проводника са разположени във вакуум на разстояние $d = 4$ cm един от друг. Токът в единия от тях е $I_1 = 25$ A, а в другия е $I_2 = 5$ A. Намерете индукцията на полето на първия ток в точките, където се намира вторият проводник, и индукцията на полето на втория ток в точките, където се намира първият проводник.

$$B_1 = \frac{\mu_0 I_1}{2\pi d} = \frac{4.3,14.10^{-7} \cdot 25}{2.3,14.4.10^{-2}} = 0,125.10^{-3} T$$

$$B_2 = \frac{\mu_0 I_2}{2\pi d} = \frac{4.3,14.10^{-7} \cdot 5}{2.3,14.4.10^{-2}} = 25.10^{-6} T$$

---

13 зад. На разстояние $r_1 = 0,2$ m, индукцията на полето създадено от ток, течащ по дълъг прав проводник, е $B_1 = 1,2$ mT. Колко е индукцията на полето B_2 на разстояние $r_2 = 0,8$ m от проводника? На какво разстояние r_3 от проводника големината на магнитната индукция е $B_3 = 2,4$ μ T?

$$B_1 = \frac{\mu_0 I}{2\pi r_1}$$

$$B_2 = \frac{\mu_0 I}{2\pi r_2}$$

$$B_3 = \frac{\mu_0 I}{2\pi r_3}$$

$$\frac{B_2}{B_1} = \frac{r_1}{r_2}$$

$$B_2 = 0,3 \cdot 10^{-3} T$$

$$\frac{B_1}{B_3} = \frac{r_3}{r_1}$$

$$r_3 = 100 m$$